



MERITUULEN KOULU

Merituulen koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2024- 2027



Sisällys

Inkoon kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma luvut 1.-5.

1. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain velvoitteet	2
2. Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa koskevat lainkohdat.....	3
2.1 Perusopetuslaki 21.8.1998/628	3
2.2 Tasa-arvolaki 5 a § 30.12.2014/1329	3
2.3 Yhdenvertaisuuslaki 6 § (30.12.2014/1325)	3
3. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun tavoite	4
4. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön osa-alueet.....	5
4.1.Opetuksen järjestäminen	5
4.2 Opintosuoritusten arviointi	5
4.3 Etninen tausta, kansallisuus ja kieli	5
4.4 Elämäkatsomus, vakaumus, uskonto ja mielipide	6
4.5 Vammaisuus ja terveydentila	6
4.6 Seksuaalinen suuntautuminen ja seksuaali-identiteetti	6
5. Mitä Inkoon kouluissa tehdään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi	7
6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö Merituulen koulussa	11
7. Merituulen koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön toteutuminen vuosina 2019- 2024.....	12
8. Tavoitteet ja toimenpiteet tasa- arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi Merituulen koulussa vuosina 2024- 2027	17

Merituulen koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu täydentämään Inoon koulujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, joka löytyy suunnitelman luvuista 1-5.

Merituulen koulussa tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisesta ja sen toteutumisen arvioinnin toteuttamisesta vastaa rehtori yhteistyössä koulun johtoryhmän kanssa.

Koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan kirjattavat tavoitteet ja toimenpiteet määritellään yhdessä koulun opetus- ja kasvatushenkilökunnan ja oppilaiden kanssa, huoltajia ja Merituulen koulun vanhempainyhdistystä (MEvy ry) kuunnellen.

1. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain velvoitteet

Tasa-arvolain (8.8.1986/609) tarkoitus on naisten ja miesten välisen tasa-arvon parantaminen, sukupuoleen perustuvan syrjinnän estäminen ja naisten aseman parantaminen.

Se edellyttää, että miehille ja naisille järjestetään samanlaiset mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen. Tasa-arvolaisissa syrjintäperusteet ovat sukupuoli, sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu.

Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Yhdenvertaisuuslain (30.12.2014/1325) tarkoitus on turvata yhdenvertainen kohtelu ja estää syrjintä kaikenlaisilla perusteilla. Yhdenvertaisuuslaissa syrjintäperusteet ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, politiikka, ammattiyhdistystoiminta, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen ja muu henkilöön liittyvä syy.

Lait ovat toisiaan täydentäviä.

YHDENVERTAISUUS = samanarvoisuus eri ihmisryhmien välillä

TASA-ARVO = sukupuolten välinen tasa-arvo, syrjimättömyys sukupuolen moninaisuuden vuoksi.

2. Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa koskevat lainkohdat

2.1 Perusopetuslaki 21.8.1998/628

Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen tavoitteena on lisäksi turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella. (1 luku 2 §)

2.2 Tasa-arvolaki 5 a § 30.12.2014/1329

Koulussa laaditaan vuosittain tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erytystä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintasuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

2.3 Yhdenvertaisuuslaki 6 § (30.12.2014/1325)

Koulun on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Koululla on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Koulun on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

3. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun tavoite

Koulussa tehtävä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on jatkuva prosessi, jonka aikana koulussa muodostuu yhteinen käsitys siitä,

- millainen on tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen koulun toimintakulttuuri sekä
- mitkä asiat ja toimintamallit edistävät tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koulussa

4. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön osa- alueet

4.1 Opetuksen järjestäminen

Perusopetuksen tehtävä on ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä ja edistää sukupuolten tasa-arvoa. Tyttöjä ja poikia kannustetaan yhdenvertaisesti eri oppiaineiden opinnoissa.

Jokainen oppilas saa löytää omat mahdollisuutensa ja valita oppimispolkunsa ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja.

Elämän, toisten ihmisten ja luonnon kunnioittamisen rinnalla korostetaan ihmisarvon loukkaamattomuutta, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Koulussa huolehditaan siitä, että opetuksessa käytettävät työvälineet ja oppimateriaalit ovat kaikkien saatavilla ja että oppilaille on mahdollisuus osallistua kaikkeen koulun toimintaan varallisuudesta riippumatta.

Oppilaan edun ensisijaisuus ja oppilaan oikeus ilmaista näkemyksensä ja tulla kuulluksi otetaan huomioon koulun arjessa. Vaikka oppilaiden sukupuoleen kiinnitetään mahdollisimman vähän huomiota, otetaan kuitenkin huomioon ns. sukupuolisensitiivisyys eli tyttöjen ja poikien erilaiset tarpeet eri ikävaiheissa.

Ali- ja ylisuoriutuminen tunnistetaan ja jokaista oppilasta kannustetaan löytämään omat vahvuutensa.

4.2 Opintosuoritusten arviointi

Oppimista arvioidaan opetussuunnitelman tavoitteista käsin. Oppilaille kerrotaan arvioinnin perusteet ja heitä ohjataan asettamaan omia oppimistavoitteita. Oppilaan tulee saada tietää, millä perustein opettaja on arvioinut häntä. Arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilaalla tulee olla mahdollisuus osoittaa osaamistaan eri tavoin. Käyttäytyminen arvioidaan erikseen. Koulussa on yhtenäinen arviointikulttuuri.

4.3 Etninen tausta, kansallisuus ja kieli

Kaikki oppilaat ovat samanarvoisia taustastaan, kielestään ja kansallisuudestaan riippumatta. Rasismia ja etnistä syrjintää ei sallita. Monikulttuurisuutta pidetään positiivisena voimavarana ja erilaisia ajattelu- ja toimintatapoja sallitaan.

Kodin ja koulun yhteistyön helpottamiseksi pyritään tarvittaessa käyttämään tulkkipalveluita.

4.4 Elämänkatsomus, vakaumus, uskonto ja mielipide

Ketään ei saa syrjiä hänen vakaumuksensa, uskontonsa tai mielipiteensä perusteella. Koulun tehtävä on ylläpitää kunnioittavaa ja tietoa lisäävää ilmapiiriä ja opettaa oppilaat kohtaamaan erilaisia elämänkatsomuksia.

4.5 Vammaisuus ja terveydentila

Oppilaita kohdellaan samanarvoisesti ja asiallisesti psyykkisistä ja fyysisistä vammoista huolimatta. Jokaisella on oikeus päättää, mitä hän muille kertoo omasta terveydentilastaan.

Oppilaan huoltajan kanssa keskustellaan mahdollisista tarvittavista erityisjärjestelyistä. Erityisesti kiinnitetään huomiota esteettömiin kulkureitteihin ja kaikkien saavutettavissa olevaan informaatioon. Henkilökuntaa koulutetaan erityisjärjestelyjä käytettäessä.

4.6 Seksuaalinen suuntautuminen ja seksuaali-identiteetti

Moninaiselle sukupuolen tai sukupuolettomuuden ilmaisulle ja sukupuoli-identiteetin kehittymiselle ja sen pohtimiselle annetaan tilaa. Jokaisen seksuaalista suuntautumista kunnioitetaan. Seksuaalisesta moninaisuudesta kerrotaan ja keskustellaan osana opetusta.

5. Mitä Inkoon kouluissa tehdään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi

Koulussa keskustellaan kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä, yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta. Koulun kaikkia käytäntöjä, toimintatapoja ja oppiaineistoja arvioidaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta.

Koulun tehtävänä on varmistaa, että jokainen kouluyhteisön jäsen tulee kuulluksi, nähdyksi ja hyväksytyksi omine vahvuuksineen ja erityispiirteineen. Jokainen oppilas on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin on.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on kouluyhteisön yhteinen asia. Keskustelun tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta tulisi olla jatkuvaa, kannustavaa ja kunnioittavaa.

Kaikilla on oltava mahdollisuus vaikuttaa yhteisiin asioihin. Osallisuus ja osallistaminen on yhteistä arkea. Yhdessä yhteistyöllä vahvistamme luottamuksen kulttuuria ja lisäämme sosiaalista yhdenvertaisuutta. Vain yhteisestä sopimuksesta voi syntyä eriarvoisuutta vastustava koulu.

Miten?

- puhutaan, osallistutaan ja osallistetaan
- ennaltaehkäistään
- tunnistetaan, puututaan, selvitetään ja ohjataan
- seurataan ja arvioidaan toimenpiteiden vaikutuksia
- viestitään
- koulussa laaditaan kolmen vuoden välein tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (kts kuva).
- koulun oppilaiden, henkilökunnan ja huoltajien kokemusta tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta kysytään vuosittain KiVa-kyselyn, koulun toiminnan arviointikyselyn sekä kouluviihtyvyykselyn yhteydessä. Näiden kyselyjen tulosten perusteella arvioidaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa sekä muokataan ja uudistetaan tämän suunnitelman toimenpiteitä.
- maaliskuussa pidetään teemapäivä tai -viikko tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta.

Missä?

- oppitunneilla
- välitunneilla
- esikoulukerhossa ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa
- vanhempaintapaamisissa
- koulun retkillä ja muussa koulun toiminnassa

Kuka?

Oppilaat

Jotta koulu on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen paikka jokaiselle, tarvitaan oppilaiden osallisuutta.

Muistilista oppilaille:

- ✓ Muistan kolme tärkeää sanaa: Hei! Kiitos! Anteeksi!
- ✓ Opettelen ymmärtämään muita.
- ✓ Hyväksyn toiset sellaisina kuin he ovat.
- ✓ En jätä ketään yksin.
- ✓ Kunnioitan toisten yksityisyyttä, koskemattomuutta ja maailmankatsomusta.
- ✓ Kunnioitan toisten mielipiteitä.
- ✓ Puhun arvostavasti.
- ✓ Jos näen kiusaamista, vääryyttä, epäsopua tai syrjintää, kerron aikuiselle.
- ✓ Rakennan hyvää yhteishenkeä.
- ✓ Huomioin ja autan.
- ✓ Osallistun ja olen mukana yhteisessä toiminnassa.
- ✓ Huolehdin omista ja yhteisistä asioista ja tarvikkeista.

Huoltajat

Jotta koulu on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen paikka jokaiselle, tarvitaan kodin ja koulun välistä kasvatuskumppanuutta.

Muistilista huoltajille:

- ✓ Muistan kolme tärkeää sanaa: Hei! Kiitos! Anteeksi!
- ✓ Kannustan kaikkia hyvään käytökseen.
- ✓ Kannustan lapsia käyttäytymään yhdessä sovittujen tavoitteiden ja hyvien tapojen mukaisesti.
- ✓ Kannustan lapsia osallisuuteen koulu yhteisössä.
- ✓ Arvostan yhteisöllisyyttä.
- ✓ Puutun johdonmukaisesti huonoon käytökseen, epäasialliseen puheeseen, syrjintään ja kiusaamiseen.
- ✓ Puhun arvostavasti.
- ✓ Osallistun kodin ja koulun yhteistyöhön.
- ✓ Kunnioitan perheiden moninaisuutta.
- ✓ Jokaisella on vapaus määrittellä itsensä ja oma identiteettinsä.
- ✓ Jokaisella on mahdollisuus tuntea kuuluvansa yhteisöön ja osallistua kaikkeen yhteiseen toimintaan.
- ✓ Edistetään kykyä tunnistaa ja hyväksyä erilaisuus.

Koulun henkilökunta

Jotta koulu on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen paikka jokaiselle, tarvitaan jokaisen aikuisen aktiivista osallistumista.

Muistilista koulun henkilökunnalle

- ✓ Muistan kolme tärkeää sanaa: Hei! Kiitos! Anteeksi!
- ✓ Olen helposti lähestyttävä.
- ✓ Kannustan kaikkia hyvään käytökseen.
- ✓ Kannustan oppilaita käyttäytymään yhdessä sovittujen tavoitteiden ja hyvien tapojen mukaisesti.
- ✓ Kannustan oppilaita osallisuuteen kouluyhteisössä.
- ✓ Puutun johdonmukaisesti huonoon käytökseen, epäasialliseen puheeseen, syrjintään ja kiusaamiseen.
- ✓ Rakennan oppilaiden keskinäistä luottamusta.
- ✓ Huolehdin, että kukaan ei jää yksin.
- ✓ Ohjaan ryhmien ja parien muodostamista koulupäivän aikana eri tilanteissa.
- ✓ Arvioin oppilaitteni osaamista ja oppimista oikeudenmukaisesti.
- ✓ Puhun arvostavasti.
- ✓ Osallistun kodin ja koulun yhteistyöhön.
- ✓ Kohtaan huoltajia tasavertaisina kasvatuskumppaneina.
- ✓ Huomioin perheiden moninaisuuden ja yksilölliset tarpeet kodin ja koulun yhteistyössä.
- ✓ Huolehdin, että kouluyhteisössä oppilasta kuunnellaan ja arvostetaan.
- ✓ Huolehdin, että oppilaan oppimisesta ja hyvinvoinnista välitetään.
- ✓ Päivitän ja arvioin tietojani ja taitojani tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen koulun edistämiseksi.
- ✓ tiedotetaan, opetetaan, kasvatetaan ja mallitetaan erilaisuuden hyväksymistä, hyvää käytöstä ja kohteliaisuutta, kunnioittamista ja syrjimättömyyttä.



Olemme kaikki arvokkaita ja osoitamme sen toisillemme kaikissa toimissamme

Syys- joulukuu	Toiminta oppitunneilla, välitunneilla, aamu- ja iltapäivätoiminnassa ja muissa koulun tilanteissa	Toiminnallinen jakso Tarkastetaan suunnitelmaa seuraavalle vuodelle	-Henkilökunta ja oppilaat
Kesäkuu/ elokuu	KiVa-kyselyn tulosten käsittely seuraavan lukuvuoden toimien suunnittelu	Seuraavan kolmivuotiskauden suunnitelman laadinta keskeisistä toimenpiteistä päättäminen	-Henkilökunta -Oppilaskunta
Toukokuu	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskokemuksen arviointi	KiVa- kysely Kysely	-Oppilaat -Henkilökunta
Huhtikuu	Toiminta oppitunneilla, välitunneilla, aamu- ja iltapäivätoiminnassa ja muissa koulun tilanteissa	Toiminnallinen jakso Teemana tasa- arvo ja yhdenvertaisuus	-Henkilökunta ja oppilaat -Oppilaskunta
Maaliskuu	Keskustelut oppilaiden kanssa tunneilla ja huoltajien kanssa YHR:n (yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän) vanhempien kahveilla	Keskustelu Kysely Wilmassa Teemapäivä	-Huoltajat -Henkilökunta ja oppilaat
Helmikuu	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimien kirjaaminen	Käsitteiden pohdintaa, tilannearvion tekeminen/ kysely	-Oppilaat -Henkilökunta
Tammikuu	Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen arviointi	Käsitteiden pohdintaa, tilannearvion tekeminen	-Henkilökunta

Toimimme Inkoon kouluissa niin, että jokainen lapsi oppii hyväksymään ja kunnioittamaan itseään, toisia ihmisiä ja ympäristöään. Edistämme erilaisuuden näkemistä vahvuutena. Pidämme huolta siitä, että oppimis- ja kasvuympäristö on turvallinen.

Inkoon koulujen arvoperusta/ Inkoon opetussuunnitelma 2016

6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö Merituulen koulussa

Inkoon kouluille luotiin ensimmäinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma tammikuussa 2017, josta alkaen aiheeseen on paneuduttu entistä intensiivisemmin ja suunnitelmallisemmin.

Merituulen koulussa tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisesta ja sen toteutumisen arvioinnin toteuttamisesta vastaa rehtori yhteistyössä koulun johtoryhmän kanssa.

Koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan kirjattavat tavoitteet ja toimenpiteet määritellään yhdessä koulun opetus- ja kasvatushenkilökunnan ja oppilaiden kanssa, huoltajia ja Merituulen koulun vanhempainyhdistystä (MEvy ry) kuunnellen.

Johtoryhmä vastaa suunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteutumisen seurannasta sekä sen arvioinnin toteuttamisesta. Rehtori vastaa tiedottamisesta henkilökunnalle, oppilaille, huoltajille ja sivistystoimelle suunnitelman eri työvaiheissa.

Merituulen koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyö toteutuu päivittäisessä koulutyössä, erilaisissa arjen tilanteissa, opetus- ja kasvatushenkilökunnan, lasten ja huoltajien välisissä keskusteluissa sekä koulu yhteisön yhteisten toimintatapojen luomisen yhteydessä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyö toteutuu kiinteänä osana eri työryhmien toiminnan vuosikelloa. Suunnitelman tavoitteiden toteutumista käsitellään ja arvioidaan säännöllisesti mm.

- Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän palaverissa (myös opetusryhmäkohtaisissa palaverissa sekä palaverissa, joissa oppilaat ovat osallisina)
- Koulun johtoryhmän kokouksissa
- Henkilökunnan yhteisissä viikoittaisissa sekä kuukausittaisissa palaverissa
- Opettajien kokouksissa
- Koulunkäynninohjaajien kokouksissa
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kokouksissa
- Luokkatasotiimien palaverissa
- Oppilaskunnan hallituksen kokouksissa

Koulun yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän jäsenet puuttuvat tietoonsa tulleeseen epätasa-arvoiseen tai yhdenvertaiseen kohteluun ja he toimivat myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä asiantuntijoina ja tiedon tarjoajina tarvittaessa.

7. Merituulen koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön toteutuminen vuosina 2019-2024

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyön tavoitteet ovat toteutuneet Merituulen koulun toiminnassa vuosina 2019-2024 mm. seuraavalla tavalla:

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman arviointi- ja kehittämistyöllä

- Olemme pitäneet aihetta näkyvillä säännöllisin väliajoin ja käyneet tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevia keskusteluita sekä aikuis- että lapsiryhmissä. Tavoitteenamme on ollut ymmärtää käsitteet.
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa on päivitetty sekä sisällön että ulkoasun osalta.
- Olemme koonneet vuosittain tammikuussa toimenpide-ehdotuksia tasa-arvotyöhön erilaisissa koulun henkilökunnasta sekä oppilaista koostuvissa tiimeissä
- Olemme puuttuneet johdonmukaisesti vihapuheeseen ja viestineet koulun sisäisesti sekä huoltajille havaitsemistamme epäkohdista aiheeseen liittyen

Erilaisten kyselyiden ja mittareiden avulla

- Olemme toteuttaneet koulun henkilökunnalle, oppilaille sekä huoltajille kouluterveys,- kouluviihtyvyys,- koulun toiminnan arviointi,- aamu- ja iltapäivätoiminnan arviointi,- sekä kiusaamiseen liittyvät kyselyt vuosittain.
 - ✓ Kyselyissä käytetään valikoiden ja soveltaen kysymyksiä Opetushallituksen julkaisemasta oppaasta Tasa-arvotyö on taitolaji. Kysymyksiä on myös päivitetty koulun henkilökunnan toimesta tarkemman tiedon saamiseksi.
 - ✓ Kaikkien toteutettujen kyselyiden tulokset on käsitelty vuosittain erilaisissa henkilökunnasta, oppilaista, oppilasryhmistä ja huoltajista koostuvissa ryhmissä.
 - ✓ Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä koskevien kysymysten tulosten pohjalta (Liite 1) on tarkasteltu ja uudistettu koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpideosiota (Luku 8).
 - ✓ Kouluviihtyvyysskyselyn pohjalta on laadittu sekä oppilasryhmäkohtaiset että koulukohtaiset tavoitteet ko. vuodelle, joiden toteutumista on seurattu säännöllisesti.
- Muita tasa-arvoa tai yhdenvertaisuutta koskevia kyselyitä ovat olleet mm. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallinen koululaiskysely, 3.-6.-luokkalaisille suunnattu FUNA-hyvinvointikysely, sekä Itä-Suomen Yliopiston järjestämä TEMPO-tutkimus 1.lka, tutkimusaiheena ”Opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus temperamentiltaan erilaisten lasten koulunaloituksen tukena”

Oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistamalla

- Yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen on ollut keskeistä koulujen yhteisiä vuosittaisia teemoja suunniteltaessa ja toteutettaessa, erityisesti koronapandemian jälkeen. (Yhdessä- Tillsammans 2022-2023, Yhteinen vastuu ympäristöstämme- Vårt gemensamma ansvar för miljön 2023-2024)
- Julistamme joka lukuvuoden alussa koulurauhan koko koulun yhteisessä aamunavauksessa

- Oppilaskunta on osallistunut aktiivisesti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevan toiminnan suunnitteluun oppilaskunnan hallituksen kokouksissa. Oppilaskunnan vaalit järjestetään yhdenvertaisin ehdolle asettumis- ja valintaperustein vuosittain toukokuussa. Jokaisella oppilaalla on oikeus äänestää oman luokan edustaja oppilaskunnan hallitukseen. Valitun oppilaan kautta voi tuoda ehdotuksia oppilaskunnan hallituksen käsittelyyn kouluun liittyvissä asioissa.
- Olemme koronatilanteesta huolimatta ja sen jälkeen tehneet voitavamme panostaaksemme koulun yhteisöllisyyteen ja siihen, että oppilaat oppisivat tuntemaan toisensa yli luokkarajojen
- Olemme järjestäneet koko koululle suunnattuja Merituulahdus-kokoontumisia ja keskusradion kautta esitettyjä aamunavauksia, jotka ovat koskeneet koulun kuukausittaisia Hymy-taitoja, kiusaamista, sekä koulun vuosittaisia tai kuukausittaisia teemoja. Maaliskuussa 2024 meillä vieraili Nora Dadi Familia ry:stä, joka kertoi meille omia ajatuksiaan tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta sekä rasismista.
- Olemme järjestäneet yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavia ja kielirajat ylittäviä tapahtumia yhteisesti kaikille kunnan kouluille, koko Merituulen koululle sekä pienemmille ryhmille
- Olemme järjestäneet koulun tapahtumat ja juhlat siten, että kaikilla on ollut yhdenvertainen mahdollisuus osallistua niihin mm. uskonnosta riippumatta
- Olemme antaneet oppilaille yhdenvertaisen mahdollisuuden vaikuttaa koulun toimintaan ja kouluviihtyvyyteen
 - ✓ mm. erilaisten ideaboxien avulla (kirjatoive, ideat toiminnan kehittämiseksi, välkkäpuuhut, oppilaskunta).
 - ✓ Oppilaat ovat osallistuneet joidenkin tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen (taikataksi- musikaali, joul- ja kevätjuhlat, pihapelipäivät 6.lk., talviurheilupäivät, liikuntapäivät, kodin ja koulun päivät, oppilaskunnan järjestämät tapahtumat)
 - ✓ Koulun perinteitä vaalimalla. Eri luokkatasoilla on omat vastualueet, jotka he suunnittelevat ja toteuttavat lukuvuoden aikana (1.lk jouluevankeliumi, 2.lk kuutosten jäähyväislaulu ja ruusujen antaminen, 3.lk joulukuusen koristelu, 4.lk Lucia- päivä, 5.lk välkkäritoiminta ja itsenäisyyspäiväjuhlan ohjelma, 6.lk välkkävälinelainaamo, itsenäisyyspäivän tarjoilu, pihapelipäivä ja kuutosten laulu.)
 - ✓ Keväästä 2022 alkaen koulun isoimmilla oppilailla on ollut mahdollisuus osallistua liikuntasalissa ja urheilukentällä pidettävien välituntien suunnitteluun. Syksystä 2023 alkaen sisävälitunteja on pidetty 5.- ja 6.-luokkalaisille, yli luokkarajojen. Toiminnan tarkoituksena on lisätä kouluviihtyvyyttä ja liikuntaa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä.
 - ✓ Syksyllä 2023 5. ja 6.-luokkalaiset toteuttivat MOK- viikolla suunnittelemaansa hyvän mielen tempauksia, joita järjestettiin Dalin päiväkodissa, ikäihmisille sekä välituntisin koulun oppilaille yli luokkarajojen.
- Olemme tehneet koulun yhteisiä taideteoksia osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämiseksi esim. Ystävyiden peitto.
- Olemme toteuttaneet koulussamme VERSO- ohjelmaa, joka edistää oppilaiden osallisuutta ja auttaa lapsia ratkomaan itse välisiään ristiriitoja.

- Olemme järjestäneet erilaisia tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä teemaviikkoja ja -päiviä, esim. KiVa- ja HYMY-käytäväjuoksut, lasten oikeuksien päivä/ viikko joka marraskuussa ja rasminvastainen viikko maaliskuussa
- 5.-6. luokkien vapaaehtoiset oppilaat ovat saaneet mahdollisuuden suunnitella ja toteuttaa kiusaamista vastustavan projektin keväällä 2022
- Olemme mahdollistaneet liikkuvan koulun myötä
 - ✓ erilaisia liikuntalajiesittelyitä, joiden avulla kaikilla oppilailla on ollut yhdenvertainen mahdollisuus päästä tutustumaan uusiin lajeihin
 - ✓ välituntivälinelainaamon, josta kaikki oppilaat saavat käyttöönsä koulussa olevia välineitä ja josta 6. luokkalaiset huolehtivat
 - ✓ välkkäritoiminnan, jonka avulla Eslu:n kouluttamat 5.-luokkalaiset oppilaat ohjaavat ja suunnittelevat liikuntaleikkejä ja pelejä kaikille koulun oppilaille, erityisesti 0.-4-luokille
- Olemme osallistuneet Unicef- kävelyyn yhdessä Inkoon muiden koulujen kanssa huhtikuussa 2023. Kävelyn tuotot ohjattiin Keniaan, jotta myös siellä kaikki lapset saisivat yhdenvertaisen mahdollisuuden käydä koulua
- Olemme lisänneet kummioppilastoimintaa koulussamme
- Olemme vierailleet Dalin päiväkodissa sekä Vaahteramäessä ja Kissankulmassa lisätäksemme yhteisöllisyyttä Inkoossa ja mahdollistaaksemme sukupolvien väliset kohtaamiset kuntastrategian mukaisesti

Pedagogisilla järjestelyillä ja opetuksella

- Olemme käsitelleet tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta mm. uskonnon, elämäkatsomustiedon ja yhteiskuntaopin oppitunneilla, kuukausittain järjestetyillä KiVa-oppitunneilla (vuoteen 2022 asti), Hymy- taitoja harjoitellessamme sekä ukrainalaisten oppilaiden saavuttua kouluumme Ukrainan kriisin aikana keväällä 2022.
- Olemme järjestäneet päivittäisiä läskykerhoja, jotka mahdollistavat jokaisen oppilaan yhdenvertaisen mahdollisuuden tehdä kotitehtäviään aikuisen tuella
- Olemme järjestäneet TEHO-tunteja eri kielissä sekä matematiikassa varmistaaksemme jokaisen oppilaan yksilöllisen opintojen etenemisen
- Olemme vahvistaneet yhtenäistä arviointikulttuuria ja selkiyttäneet arviointikriteereitä opetushallituksen uusien ohjeistusten sekä koulukohtaisten toimintatapojen osalta
- Olemme kerranneet oppilaiden kanssa koulun järjestysäännöt jokaisen lukuvuoden alussa, luoneet yhteisiä toimintatapoja ja selkiyttäneet yhteisiä seuraamuskäytänteitä
- Olemme päättäneet koulun yhteisen tavoitteen kouluviihtyvyysskyselyn tulosten pohjalta ja luoneet yhteisen toimintamallin vahvistaaksemme työrauhaa oppitunneilla
- Yhdenvertaisten lähi- ja etäopetuskäytänteiden kehittämisenä koronaviruksesta johtuvien poikkeusjärjestelyjen aikana
- Joustavan esi- ja alkuopetuksen kehitystyöllä
- Oppilaat ovat osallistuneet seksuaalikasvattajan pitämiin ikätasoihin kehotunne- ja seksuaalikasvatustunteihin syksystä 2021 alkaen
- Koulukuraattori on pitänyt NEPSY-oppitunnin 6.-luokkalaisille.

Koulun toimintatapojen muutoksilla

- Olemme huolehtineet koulun liikuntavälineistä ja samalla varmistaneet kaikkien oppilaiden yhdenvertaisen mahdollisuuden osallistua koululiikuntaan myös talvella
- Aloitimme VERSO-toiminnan koulussamme tammikuussa 2020
- Koulupäivän aikana on järjestetty koulun aamu- ja iltapäivätoiminnan lisäksi koulun, MeVyn ja nuorisotoimen järjestämää iltapäivätoimintaa erilaisilla järjestelyillä ja aiheilla. Tarkoituksena on ollut mahdollistaa jokaiselle koululaiselle yhdenvertaisesti harrastus tai mahdollisuus puuhailla kavereiden kanssa kiinnostavien aiheiden äärellä koulupäivän jälkeen. Koulu on järjestänyt myös välkkäkerhoja/toimintaa erilaisilla aiheilla (mm. lukuvälkkä, liikunta- ja matikkavälkkä)
- Koulumme KiVa-tiimi on ollut aktiivinen ja kokoontunut viikoittain. He ovat informoineet kiusaamista ennaltaehkäisevästä toiminnasta ja pitäneet asiaa näkyvillä erilaisin tempauksin sekä oppilaille suunnatun infon avulla n. 5-6 kertaa lukuvuoden aikana syksyyn 2023 asti. Keväällä 2024 kiusaamisen vastaista toimintaa jatketaan Inkoon koulujen yhdessä kehittämän ViMe- mallin avulla.
- Huolehdimme siitä, että kaikki noudattavat koulun yhteisiä toimintatapoja- ja ohjeistuksia. Samalla kaikille oppilaille mahdollistuu myös yhdenvertainen kohtelu koulussa (järjestyssäännöt, seuraamukset, pihavälivesäennöt, käytöstavat, oppimisen tuki)
- Inkoon kunta tarjosi aiemmin lapsille hedelmän aina maanantaisin. Tämä mahdollisti oppilaiden yhdenvertaisen mahdollisuuden terveellisempään ruokavalioon
- Olemme aloittaneet KouluKunnossa- hankkeen Inkoossa syksyllä 2022. Hankkeen avulla yhtenäistämme käytänteitä koulupoissaoloihin ja kouluun kiinnittymiseen liittyen, sekä rakennamme yhdenvertaisia työskentelytapoja, joissa teemme tietoon perustuvia päätöksiä oppilas-, luokka-, koulu-, kunta- ja aluetasolla.
- Syksyllä 2023 otimme käyttöön Väestöliiton ja Tuija Huukin yhdessä kehittämän Pesarapuuttuminen- mallin kiusaamisen ja häirinnän ennaltaehkäisyn ja puuttumisen välineeksi.

Henkilökunnalle järjestettyjen koulutusten ja informaation avulla

- Koulukuraattori pitänyt henkilökunnalle esityksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusaiheesta syksyllä 2021
- Huomaa hyvä- koulutus
- "Kuinka kohdata ja auttaa lasta, joka ei puhu? - Tietoa valikoivasta puhumattomuudesta": Asiantuntijaluento
- "Tic- häiriöt ja koulu" Verkkokoulutus HUS
- Ehkäistään väkivaltaa ja rakennetaan hyvinvointia pesarapuuttumisen avulla- koulutus (Tuija Huuki, Raisa Cacciatore)
- Oppilaiden välinen satuttava vallankäyttö ja Pesarapuuttumisen malli (Tuija Huuki)
- KouluKunnossa- hankkeeseen liittyvät koulutukset
- VERSO- koulutukset vuosittain sekä oppilaille että koulun henkilökunnalle

Merituulen koulun

HYMY ☺ - taidot

Hyvää kesää!
Nähdään taas!

Kiva nähdä!

- Muistan tervehtiä
- Kun hymyilen, koko koulu hymyilee kanssani

Ollaan kavereita!

- Kunniotan koskemattomuussääntöä
- Otan kaikki mukaan, yksin ei jää kukaan!
- Puhun ystävällisesti

Mä oon uniikki ja niin säkin!

- Tunnistan omia vahvuksiani
- Kehun kaveria
- Mietin, miten opin parhaiten

Vaikeuksista voittoon!

- Opin ensiaputaitoja
- Tiedän mistä saan apua
- Pohdin tapoja helpottaa omaa tai toisen oloa

Mikä on tärkeätä mulle? Entä sulle?

- Juttelen arvoista ja tärkeistä asioista elämässä
- Pohdin, miten arvot vaikuttavat valintoihini
- Harjoittelen kertomaan ajatuksiani

Meidän koulussa puhutaan ystävällisesti

- Otan toiset huomioon
- Harjoittelen tunnistamaan toisten tunteita
- Osaan kertoa omista tunteistani

Rauhoitun ja keskityn

- Harjoittelen rauhoittamaan oman mieleni.
- Etsin keinoja kehoni jännitystilojen purkamiseen
- Treenaan keskittymiskykyäni

Tunne taitosi, taida tunteesi

- Osaan nimetä ja tunnistaa tunteita
- Harjoittelen tunteiden hallintaa

Käytän jo harjoittlemiiani taitoja



8. Tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi Merituulen koulussa vuosina 2024- 2027

Tavoite	Konkreetit toimet	Mittarit	Vastuu
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusarvojen esillä pitäminen ja tietotaidon kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Arvot näkyväksi koulun käytäville/luokkiin • Aiheen käsittely Merituulahduksissa ja oppitunneilla • HYMY- taitoihin liittyvä materiaalipaketti kuukausittain henkilökunnalle sähköpostitse ja huoltajille kotisivuille • Tasa-arvon päivän huomioiminen luokissa • Rasismin vastaisen viikon huomioiminen luokissa • Lapsen oikeuksien päivän/ viikon huomioiminen koko koulun yhteisenä tapahtumana • Henkilökunnan koulutus ja oppilaiden tiedon lisääminen aiheesta esim. erilaiset vähemmistöryhmät • Blogin päivitys koulun tapahtumista sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-suunnitelma huoltajille nähtäväksi kotisivuille • Aiheeseen liittyvä tiedote/kotitehtävä koteihin maaliskuussa 	<ul style="list-style-type: none"> • Kouluviihtyvyysskysely • Koulun ja APIP-toiminnan arviointikysely • Kiusaamiseen liittyvä kysely • Henkilökunnan kokoukset • Keskustelut huoltajien kanssa 	Johtoryhmä, koulun henkilökunta, yhteisöllinen opiskeluhoito-ryhmä, viestintä
Yhdenvertaisuuden vahvistaminen yhteisiä toimintatapoja kehittämällä	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteisten toimintatapojen kirjaaminen ja päivitys • Koulun järjestyssääntöjen ja seuraamuskäytänteiden kertaaminen • Koko kouluyhteisön yhteinen vastuu ja osallisuus koulun yleisen siisteyden ylläpidosta 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulun toiminnan arviointikysely • Työilmapiirikysely henkilökunta • Henkilökunnan kokoukset • Kehityskeskusteluiden sisällöt 	Henkilökunta, rehtori, oppilaat
Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien kyselyiden päivitys	<ul style="list-style-type: none"> • ViMe- kyselyn kysymysten päivittäminen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien kysymysten osalta 	<ul style="list-style-type: none"> • Kyselyistä saadun tiedon käytettävyys tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä 	Henkilökunta, johtoryhmä, viestintä

	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelman toimenpiteiden muokkaaminen tulosten perusteella 		
Yhteisöllisyyden lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavat tapahtumat koko koululle ja pienemmille ryhmille • Panostamme siihen, että oppilaat oppivat tuntemaan toisensa yli luokkarajojen • Lisäämme kummioppilastoimintaa • Kehitämme pari- ja ryhmätyöskentelykäytänteitä siten, että oppilaat oppivat työskentelemään kaikkien kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumien määrä • Kehityskeskusteluiden sisällöt • Kouluviihtyvyysskysely • Koulun toiminnan arviointikysely 	Henkilökunta, johtoryhmä, yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä
Meidän koulussa puhutaan ystävällisesti	<ul style="list-style-type: none"> • Puutumme välittömästi havaitsemaamme vihapuheeseen, kiroiluun sekä epäystävälliseen käytökseen • Mallinamme oppilaille arvojemme mukaista toimintaa joka tilanteessa • Teemme yhteistyötä huoltajien kanssa • Sovimme yhteiset Pisarapuuttumisen matalan kynnyksen tavoitteet lukuvuodelle • Kehitämme seuraamuskäytänteitä yhdenvertaiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kurinpidollisten toimenpiteiden määrä • Käytösarvioinnit • Koulun toiminnan arviointikysely • Kouluviihtyvyysskysely • Arviointi- ja kehityskeskusteluiden sisällöt • Henkilökunnan kokoukset • Kehitys- ja arviointikeskustelut oppilaan, huoltajan ja opettajan välillä 	Henkilökunta, oppilaat, huoltajat
Koulun ja kodin yhteistyön vahvistaminen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedotamme koulun yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon tilasta sekä erilaisista koulun tapahtumista huoltajia • Järjestämme vanhempainiltoja, joissa käsitellään huoltajien toiveista erilaisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuteen liittyviä aiheita 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulun toiminnan arviointikysely, huoltajat • Huoltajien ja MeVy Ry:n kanssa käydyt keskustelut 	Henkilökunta, huoltajat, opiskeluhoitohenkilöstö
Yhdenvertainen kohtelu	<ul style="list-style-type: none"> • Huolehdimme siitä, että kaikilla oppilailla on yhdenvertainen mahdollisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • Kouluviihtyvyysskysely 	Henkilökunta

	<p>osallistua opetukseen ja koulun toimintaan, retkille sekä koululiikuntaan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huolehdimme siitä, että jokainen ryhmän oppilas saa yhdenvertaisesti aikuisen huomiota • Jokaisella oppilaalla samat oikeudet ja velvollisuudet • Huolehdimme siitä, että kohtaamme jokaisen ryhmän oppilaan henkilökohtaisesti päivän aikana • Tervehdimme toisiamme nimellä aina tavatessamme 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulun ja APIP-toiminnan arviointikysely • Kiusaamiseen liittyvä kysely • Henkilökunnan kokoukset • Keskustelut huoltajien kanssa 	
--	---	--	--